

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 78 ◆ Вівторок, 23 квітня 1991 року ◆

Ціна 5 коп.

ПОСАГ ДЛЯ СУВЕРЕНІТЕТУ

Не будемо тишити себе ілюзіями: колись одягнутися отак було ніскільки не легше, ніж тепер. А то, може, й важче, бо кожна дівка змалечку мусила дбати про свій майбутній суверенітет — напярсти, навишивати, пошити, заробити, призбирати, прикупити, — щоб потім не позичати ні кобти, ні пелюшок.

Усе це називалося посагом і мало всі ознаки закону. Часи — змінилися.

Але не настільки, щоб давні неписані закони втратили свою силу.

Фото Івана ТИТАРЕНКА

ВЧОРА з Києва до ФРН відбула делегація Верховної Ради Української РСР на чолі з Головою Верховної Ради УРСР Л. Кравчуком.

До складу делегації входять голова комісії Верховної Ради Української РСР, народні депутати СРСР та УРСР, міністри Української РСР, інші офіційні особи.

Разом з делегацією до ФРН відбув генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина у Києві Х. Г. фон Бессе-віц.

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про утворення Кабінету міністрів Української РСР

З метою вдосконалення структури державного управління Української РСР Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Стаття 1. Утворити Кабінет міністрів Української РСР у складі Прем'єр-міністра, Першого віце-прем'єра, віце-прем'єра, державного секретаря Кабінету міністрів, державних міністрів та міністрів Української РСР.

Стаття 2. Рада Міністрів Української РСР зберігає свої повноваження до затвердження персонального складу Кабінету міністрів Української РСР.

Голова Верховної Ради Української РСР
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 18 квітня 1991 року.

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про структуру державного управління Української РСР

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Схвалити подану Радою Міністрів Української РСР структуру державного управління Української РСР.

2. Перелік міністерств Української РСР визначити після розкладу Верховною Радою Української РСР питання про міністерства внутрішніх справ, державної безпеки, інформації, освіти, торгівлі, а також Національний банк України та державний орган з питань зовнішньоекономічної діяльності.

Голова Верховної Ради Української РСР
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 18 квітня 1991 року.

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про призначення Прем'єр-міністра Української РСР

Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Призначити Прем'єр-міністром Української РСР тов. Фоміна Вітольда Павловича.

Доручити тов. Фоміну В. П. подати Верховній Раді Української РСР пропозиції про персональний склад Кабінету міністрів Української РСР.

Голова Верховної Ради Української РСР
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 18 квітня 1991 року.

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про внесення змін до пункту 4 статті 108 Конституції (Основного Закону) Української РСР

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Внести такі зміни до Конституції Української РСР:

В пункт 4 статті 108 слова «Голови Ради Міністрів Української РСР» замінити словами «Прем'єр-міністра Української РСР».

Голова Верховної Ради Української РСР
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 18 квітня 1991 року.

3 НАГОДИ ЛЕНІНСЬКІХ РОКОВИН

22 нігитя, у палаці культури «Україна» відбулася урочиста збори представників громадських, соціальних об'єднань та воїнів Київського гарнізону, присвячені 121-й річниці з дня народження В. І. Леніна. У президії зборів народні депутати УСРР і УРСР держави та політичні діячі республіки, ветерани партії, представники трудових колективів, професорів, молоді, Збройних Сил.

Збори відкрив перший секретар Київського міського Компартії України А. І. Корнієнко.

З доповіддю виступав член Політбюро секретар ЦК Компартії України В. В. Острожницький.

Для учасників зборів було дано концерт магістрів мистецтв.

(Ужирінформ).

ДАНИНА ЛЮБОВІ І ПОВАГИ

22 нігитя, у день 121-ї річниці з дня народження В. І. Леніна, біля пам'ятника засновникові Комуністичної партії і Радянської держави побудили нині і пості столиці України. Сюди прийшли ветерани партії, Великої Вітчизняної війни і праці, представники трудових колективів, молодь, щоб віддати данину любові і поваги вождю революції.

Члена Президії Верховної Ради УСРР, Прем'єр-міністр республіки Б. Фона, член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України С. Гуренко, поклали до пам'ятника квіти.

Звучить партійній гімн «Інтернаціонал».

Квіти до пам'ятника В. І. Леніну було покладено від партійних, радянських, профспілкових, комсомольських організацій Києва і області, Червонопрапорних Київських воїнського і Західного припорядкованих оргів, Ради бачків незалежних профспілок України, ЦК ЛКСМУ (МДС), а також від нокульських установ іноземних держав у столиці республіки.

При покладанні квітів був присутній заступник Голови Верховної Ради УСРР В. Гриньов.

(Ужирінформ).

Нинішню ситуацію в республіці можна, на мій погляд, без перебільшення кваліфікувати як критичну.

У настроях переважної частини населення спостерігається крайня роздратованість і різке обурення діями Союзової групи з приводу бездумного підвищення роздрічних цін, нестачею товарів широкого вжитку, особливо продовольства, групи, відсутністю зрозумілої програми урядової програми виходу з кризи.

Рівень заробітної плати й розмір доплат, визначений урядом, не відображають різко зрослих цін, не зможе компенсувати всіх витрат, які понесуть люди, і не забезпечать елементарно нормального життя малозабезпечених сімей, пенсіонерів, інвалідів, студентської й учнівської молоді. Це шлях до збуківки, до кризи, що безсумнісно накинеться на спільноту, ділліи тійшової екоіюіки.

Ситуація ускладнюється неспроможністю промисловості й торгівлі внаслідком часом відсутності засобів споживчого ринку.

Звідси — масові виступи трудящих, страйки, значне зростання злочинності, насаперед надиківни державного, громадського й особистого майна, спекуляції й насильства.

За цих умов потрібні термінові адекватні критичній ситуації скоординовані дії Верховної Ради і Ради Міні-

стрії республіки, всіх республіканських, місцевих органів влади, урядових установ, щоб на реально відчув не тільки стробуваність вищих органів влади України, але й бачив практичні заходи щодо зняття ситуації в своїй країні.

Ми не масово права ченати, понія союзи органів відрагують на нинішні критичні становища. Люди ченатють від Верховної Ради і уряду України неординарних дій, хоча, зрозуміло, неслено вичувати джерела фінансування й ресурси. Одні знаходять їх треба, і, в першу чергу, в себе, не сподіваючись ні на кого, піти на змужніший перерозподіл статей бюджету. Ми повинні дати населенню реальну надію на недопущення подальшого погіршення його життя.

Одночасно — й це принципово важливо — досіти зломити партійні, громадські об'єднаннями й організації, прийняти страйки, не проводити мітингів, походи, пікетування та інші масові акції, об'єднати зусилля всіх на пошуну виходу республіки з економічної кризи, підняти продуктивність і підвищення виробничості, зміцнення трудової й вимоващої дисципліни, договірних зобов'язань, угод.

Роботу правохохоронних, контролюючих і банкоматських установ спрямувати на рішуче посилення боротьби із злочинністю, зокрема в усіх сферах господарства, покладати нарівно злочинникам у торгівлі, громадському харчуванні і сфері побутової обслуговування.

Адже тільки за період з 20 березня виявлено більше як 400 злочинів, із яких лише з перешіюною наведіи і поспут.

Можна було б навести чимало фактів намісних злочинних дій денних посадовців і матеріально відпоцільних осіб, які приховували великі партії товарів і реалізовували їх прямо з баз, складів, підсобних приміщень магазинів спекулянтам за забори і для наступної перепродажі і, звичайно, для своїх особистих потреб.

Також кримінальні справи потрібно оперативно розслідувати, передавати на судовий розгляд і широко асвітлювати в засобах масової інформації.

Оскільки до Верховної Ради й Ради Міністрів республіки надійшли велика кількість звернень, телеграм від трудових колективів, громадськості й окремих громадян, потрібно, щоб усі вони оперативно розглядалися і в кожному випадку давалися конкретні відповіди.

Таким чином, якщо будемо силлямо діяти, масштабно і конкретно, своєчасно інформувати населення республіки через засоби масової інформації і безпосередньо в трудових колективах, учбових закладах, то можна буде якоюсь мірою зняти напругу в республіці.

Василь ДУРНИЩЕВ, голова Комісії Верховної Ради УСРР з питань оборони і державної безпеки.

ЕКС ПЕРИМЕНТ ТИВАЄ

Ніколи не забути того неабиякого блискучого неба і вертолоти у ньому. Один за одним прибували вони на АЕС, надиривши ревом серця кили, а в Месії чули: «Соло-1 над Прип'яттю співає». Нам було наказано думати, що нічого жахливого не відбувається. Сам міністр охорони здоров'я з телекамер заспокоював «уражене радіофонове населення»: мова, доз радіації не перевищують припустимого рівня, але в ескі випадок регулярно приймайте ваку.

Тепер науковці зробили висновки, що «рекомендації з самітарно гігієнічного режиму виконували лише 20,4 відсотка населення, що свідчить про неадекватну модель поведінки, низьку загальну й санітарну культуру населення». (Інформаційний бюлетень Всесоюзного наукового центру радіаційної медицини АМН СРСР). Чого б не старі люди, які пережили війну, розруху, голод, хохалися від ворога, якого не видно й не чути, тим більше що, каже Всесоюзний науковий центр: «Страхів? Одного не могли забунтати: чому японці досі згадують свою Хіросіму, як що наш Чорнобиль вибухнув і хоч би що, навіть така страфа не назвали, а лише аварію? Досвід Японії нам такі згодяться, але, здається, не для того, щоб згабувати зайвим жертвам, а щоб, понаслідати гігієнічними у радянських — власна шкура, чому б і не поекспериментувати на ній?»

Нині «віднаймаємо» і п'яту

річницю експерименту. 27 науково-дослідних і 15 медичних інститутів, що брали участь у виконанні програми «Оцінка медичних наслідків аварії на ЧАЕС», мають результати. Про них і доповідалися на науково-практичній конференції РСР в період до і після аварії... «Функціональні стани серцево-судинної системи у дітей і підлітків...», «Онкогендемологічна ситуація в Українській РСР в період до і після аварії...», «Дисфункція імунітету і синдром підвищеної втомлюваності мешканців Ч. Києва тощо...».

Один з результатів прашь науковців — виявлення осіб, які потребують особливої уваги. До Всесоюзного реєстру, що в Україні заповнено 347,3 тисячі чоловік. Результати обстежень дозволяють назвати тенденції до змін у стані здоров'я. У структурі захворювань дорослого населення переважають захворювання органів дихання, кровообігу, нервової системи. Серед дітей — організм дихання, травлення, нервової системи. Встановлено зниження поглинацької імунітету. Проте за конференції зазначається, що причини виникнення змін у стані здоров'я спеціалісти популяцій не тільки з впли-

вом радіологічної ситуації, а й з погіршенням умов життя, харчування, п'ятирічною емоційно-психічною напругою. До факторів, які негативно впливають на здоров'я населення, відносять і незадовільне забезпечення чистим молоком і продуктами харчування, напів у районі аварії, які віднесено до зони відселення, становить 80—85 відсотків.

Та чи тільки для того, щоб було з чим вийти на конференцію, п'ять років працювали учні? Напевне ж вони мали на меті сприяти пошуку виходу з цієї критичної ситуації, а ний омилися мільйони співвітчизників. На Україні різною мірою забруднені 77 районів 12 областей, понад 1,5 тисячі сілських населених пунктів і міст. Мешканці цих регіонів продовжують опромінюватися радіо і внутрішньо, через продукти харчування. Тоді порад з питань, як лікувати тих, хто захворів, постане інше — як зберегти здоров'я цих здорових. Деякі експерти отримали практичні рекомендації. Деякі дослідження є і в розробці протирадіаційного захисту населення: створено понад 20 найменувань реєстрів харчових продуктів, які містять протидіадоноліди препаратів. Вони були представле-

ні учасникам та гостям конференції на спеціально організованій виставі. Але цих препаратів немає там, де їх потрібно бачити споживачі! Тож на пресконференції, якою завершилася конференція науково-практична, анонсовано пролунав побажання — надалі говорити не про те, що доля українців для захисту населення України від чорнобильської чуми, а про те, чи відчувє себе захищеним рядовий громадянин республіки. У відповідальних працівників та на посадових питань, які правдоподібно викладі багатьма людьми суми грошей, яких не вистачає на потрібні роботи (тілльни введення національного реєстру осіб, що постраждали від катастрофи, потребує понад 200 мільйонів карбованців). Як можна зрозуміти, АЕС, що вибухнула, справляла в гроші! Звідси застєсь, що не всі «відповідальні» арозуміли: наша спільна доля — це доля мешканців Народницького, Козельського, Редніського районів, де рівень урдовжених від розвукту неоновароджених зріс на 100 років до 1,4, а в Польському до 5,0 при доваріюванні понакунку 0,6—1,0. Навісміне не наводжу інших цифр. Експертизують стан здоров'я населення, що офіційно вважається постраждалими, бо їх достатньо, щоб вжити заходи. Щоб зрозуміти, поні не поні працювати системою захисту, можна вважати — експеримент триває. Експеримент над мільйонами людей, якого ще не знала історія.

Марина ДЯТЛОВА.

**МЕДИКИ Б'ЮТЬ
ТРИВОГУ.
РАДІАЦІЙНОМУ
ВПЛИВУ НА
ЗДОРОВ'Я
ЛЮДЕЙ ДОСІ
НЕ ПРОТИ-
СТАВЛЕНО
СИСТЕМУ
ЗАХИСТУ, ЩО
МОЖЕ
МІНІМІЗУВАТИ
НАСЛІДКИ
АВАРІЇ.
ОТЖЕ,
ВЕЛИКО.
МАСШТАБНИЙ
«ДОСЛІД»
ТРИВАЄ.**

100

мо» (Київ) гратиметься сьогодні.

3 пошти парламенту

КИЇВ, ВЕРХОВНА РАДА...

ЩОБ І СТАРІСТЬ НЕ МАЛА СПОКОЮ?

Щодня експедицій- не служб Секретаріату Верховної Ради Укрїнської РСР реєструє майже тисячу неорєспондентів: телеграм, листів, заяв, пропозицій... У логічному та чіткому у зверненні свій більш ніж своя радість, своя думка чи сумнів.

Чимало листів сучасного характеру, а чимало пронизливих турботою про спільне, громадське, сьогоднішнє й майбутнє... Закрайко, там не пошта апатів інтерес до більш широких верств. Ідуть листи і не ім'я Голови Верховної Ради республіки і про нього самого. Ідуть не ім'я його заступників, членів Президії, безсердючно в постійній комісії, іменні — депутатів... А некажіть просто — «Верховної Ради УРСР».

Окрім з тих, що зачіпають інтереси бізнесу, ми й намагатимемося поділитися в газеті.

Прес-центр Секретаріату Верховної Ради.

Не думали, що з таких питань нам доведеться звертатися аж до Вас, шановний Леоніде Макаровичу, бо вони легко можуть бути вирішені на місці. Але, може, в тому й наші спільна біда, що попри ми не скрізь виконали керівників, які задаті по-людськи розв'язувати місцеві проблеми.

Може, воно і не так далеко, але починаю з тих далеких днів — 1—3 березня 1943 року, коли за непогору і наш героїчний опір німецько-фашистським загарбникам повністю спалили наше селище Корюківка, 6700 наших земляків — старих, жінок, дітей — німці розстріляли і спалили, 1300 захисників не повернулися з поля бою. А ті, котрі чудом залишилися жити, та ще й не виліди, які повернулися до війни, почали відновлювати селище. Що там казати про ту відбудову — мазаним, тимчасовою будини для життя, комури... Знаєте й Ви, яким злидним і голодним було життя. Єдиною підмогою і основним джерелом життя для нас були присадибні ділянки...

Але й не них сьогодні впадо неодолею оми деяких наших місцевих керівників, які ніби не дають нам спокійно дожити нашу старість. Хочуть забрати землю біля хат, в пропонуєт осво-

ювати ділянку за 8—10 метрів від нас. А ми ж інакше свідомо не бачимо, що прощору продавали і наратили, і фрукти, і ягоди, які жили в плані міськради. А тепер нашу землю руйнують по жовому. Ціновий архітектор за зацікавленими особами шматують нашу ділянку...

Ну скільки ж триватиме цей адміністративний підступний натиск? Кажуть, немає землі під забудову! Неправда це. І земель під нові забудови досить. Не записано будівництва житла і об'єктів соціальної будівництва в Олександрівську міську, вулиця Садові, 13-річчя Жовтня та ін. Не приступали й до забудови лівої сторони вулиці К. Маркса...

Туди ми, хочемося деному потопитися по чужих дібрах і терати людські душі. І немає тому логічного пояснення. Чи, може, це просто завічка місцевих влади бути в вічний стан боротьби з полями? Не була спокійною наша молодість, го робить все, щоб і старість не мала спокою...

Як же нам бути?

Мешканці вулиці Перемоги та Кривої Н. ПАЛЮК, І. ЛУКАЧЕНКО та ін. Всього 35 підписів.

ТВОРЦІ АБСУРДУ

Ми, починаючи фермери, просимо Вашої допомоги. Прийшов час обробляти землю, а роботи не немає. У Н. І. Івахівні ми міськрайбав створили з літа 1990 року міні-трактори китайського виробництва, які можна придбати «під записку м'яса». Але записки нам узяти м'ясо, якщо ми його тільки повинні виробити? Замкнуто копо. Абсурд. Звертаємося до допомоги до тогочасних обласкопоспиків — безрезультатно: трактори на складі, а ми ні з чим у чистому полі. Хто ж від цього виграє? Як ми будемо годувати Україну? Невже й тут єдина надія на Верховну Раду України?

Наша адреса: 326915 Херсонська область, Горностаївський район, с. Славне.

В. ЛИХОДІЙНИЙ, В. ІВАНКО, Е. ІВАНОВ.

НІ — ТІ, НІ — СІ

Невже керівництво Верховної Ради не бачить, що відсутність у деяких депутатів культури поведінки, етич. скромності і банальних шпих листів підірвав авторитет усієї Верховної Ради.

І як же люди не будуть обурюватися, якщо чимало депутатів не з'являться на засідання, поводити себе за розумом, зверхню, безлад-

ХТО ВІДПОВІСТЬ

НА НАШІ СЛІЗОЗН?

Соромно нам про не писати до Верховної Ради, але в будні, коли ми в сільській, ні в районській, ні в обласній ніхто навіть не відповів на листи. Якось і біла в тім, що молись біля нашого села було понад 300 гектарів вигонів для пасовищ, але Новоушицька лісомеліоративна станція заклинала їх залишитися каліт загальною до 10—15 гектарів, де ми випасали своїх корів. Тепер же «записки» пішли додому, в них — плани. Куди тільки ми не писали, — а відгук, немає з груми жовтання. Наших індивідуальних господарств щороку 80—65 тисяч літрів молока місцеві Ради беруть. А там...

До яких же пір нам терпіти?

Колосники колосую «Поділля», 18 підписів. Брайлава Новошицького району Хмельницької області.

ми, багато не голосують «за», ні «проти». Чи не дять мільйони грошей не відгук? Невже не соромно та депутатам одержувати незароблені гроші?

М. Кулянова, Н. Овчаренко, Ф. Бесенко, Ф. Прядко, С. Безаленко та ін. Всього 266 підписів.

ДО ЧОГО МІСТО ДОВЕЛИ?

У майбій газеті я прочитав, що 13 березня ч. р. наш Голова Верховної Ради зустрічався в вероломі президенту Турецької Республіки. Серед зустрічаючих був також і голова Київщини.

І я дозволю собі похвалити тебе, може не треба відмовляти для таких справ голову Київщини, у якого досить своїх турбот і хоч би він впорався з ними.

Погляньте, на що перетворився Київ за рік-півтора — з закладів сміття і бруду. Загнати газонні поклади паркетів, вищеребіли дороги, забруднені класи і всілякими писаннями стін будинків, транспортні заупинки, входи в метро, стовпи... Судити торішні мажани.

Колішній красень Київ дуже зхворів і його треба лікувати. А ліки, як на мене, мають бути такими:

1. Навчитися працювати міськрадою, бути компетентнішою.
2. За якимсь чином суворому карати недобилих і розбещених безвідповідальністю окремих осіб і організацій.
3. Пригнати до відповідальності керівників так званих парток, рухів, чий левістський промисловий розквіт...

І якщо це можливо з но-вообраними депутатами зберігати кресу столиці України Києва, так нехай же доведеться це своє робити.

Повірте, я Згурський не знаю (я не чачуваний), але коли був Згурський, такі бу порядком у Києві. Бу!

М. ЛОСІКОВ.

Київ.

НЕ ВІДСТУПАЙТЕ!

Найближше, по-моєму, те, що я тривалий час був одним з тих, хто вимагав «Місця і Кривучу — у відставку!» А сьогодні я готовий у Леоніда Макаровича просити відставки за попередню недобру і неприязнь. Відстаю, тепер я молю Бога, аби йому додалося сил на путі за справу суверену України.

Знаю, що є на місцях ще такі керівники і Рад, і в партії, і в суспільстві, і в людях, і в апаратах, які свідомо чи не свідомо, але швидко і серйозно, своїми вчинками гноблять і соціалістичний лад, і комуністичні ідеали. З ними й Вас, Леоніде Макаровичу, небагато буде працювати, і люди те не будуть поважати, зокрема і у нас, в Чорнуху, якийсь час на Полтавщині. Але хочете вірити в мудрість, але ж не вистає верх.

До речі, переглянути моє особисте ставлення до Кравчука змусили його останні виступи і в газеті, і в пресі, і по телебаченню. І відкрити у ньому те, чого не помічав раніше і що найбільш прикро було в людському — глибоке аналітичне мислення, критичний погляд на речі, широту, розуміння того, що таке суверенітет України, ні іншим якимсь республікам не можна.

Знаєте, що в моїй особі, і в особі моїх рідних та численних друзів Вас, Леоніде Макаровичу, своїм твердим схваленням на позиції України за суверену Українську державу в рівноправному Союзі держав знаходиться щире підтримку. Не відступаю, щоб лиш не зрувалося навколо Вас, і було Вам більше підтримки.

Фелікс В'ЯЗОВСЬКИЙ. Чорнуха Полтавської області.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЦІНУВАТИ ЗА ДІЛО

Можливо, цього листа Ви не отримаєте, що дуже не хотілося б, але все рівно маю запитання висловити свою думку, щодо роботи парламенту. Останнім часом ми працюємо плідно і приємно. Чи надається тоді, коли депутати не торкаються політики.

Спаку відверто, що Голова парламенту, тобто Ви, Леоніде Макаровичу, плідно працюєте на роботу депутатів. Ми, виборці, лише здогадуємося, чого це Вас особливо коштує — от витримка, стриманість, переслідовані обурення й навіть образи. Спасибі вам за це. (Цінамо було б знати, чи

невті придбати телевізора. І так було.

Недавно я був присутнім на його черговій зустрічі з виборцями. де мова йшла про референдум, написав про це в місцеву газету і надіслав Вам примірник.

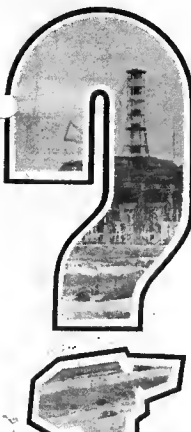
Цього листа я Вам пишу ще й ось для чого: якщо що недоволення своїм депутатом, то знайте, що є й такі депутати, якіми виборці пишуться. Такими у нас є генерал Багдарюк. Може, в «різному» зачитаєте його листа? Нехай знають всі нашого депутата.

Олександр ГАРБУЗ. Солониківська Харківської області.

АТОМНА АНОМАЛІЯ

Репортаж з постановкою питання

ЯКИЙ ЗВ'ЯЗОК
МАЄ АТОМІВНИЙ
КРИМУ
З ЕНЕРГЕТИЧНИМИ
ПРОБЛЕМАМИ
РЕСПУБЛІКИ

НАВІТЬ ПУСК АЕС
НЕ ЛІКВІДУЄ
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ
ЗАЛЕЖНОСТІ
КРИМУ ВІД
УКРАЇНИ ЩЕ
ВІДПОВІДЬ
БАГАТОХ РОКІВ

Ориж, Кримської АЕС не має й буде. Але зате є майже півмільярда затрачених народних коштів, похованих у цих закладено в побудову і в численні споруди станції.

Ну скільки, у чому звинувачувати, монтажників, гідробудівників? Все, хто і де прийняв рішення про закриття станції практично закінчилися без роботи? За зиску, а без реального майбутнього.

У минулому році пострімалися як накувати, в основному за рахунок розпорядку майна. Направо й наліво, і, на жаль, далеко не все з унікальної техніки залишилося в Криму. Всього рік будівельники самі шукали собі роботу. А Мінатоенергопроект РСФСР тримав їх у відпущеному стані, то була ідея створити навчально-тренувальний центр, то потрібно було щось законсервувати. Потім від «уставленої» зверху нічого не залишилося.

Ціною немалих втрат нерівнянним Кримської АЕС вдалося зберегти кістяк унікального колективу.

Почався реалізація програм розвитку бази будівельної індустрії в Криму управління будівництва АЕС

взяло на себе зведення трьох, найбільш важких, заводів. Реконструкція п'яти птаходержальних — тех турбота будівельників колонійної АЕС. По нудно багато вогонь вогонь (моніторингові) житлових будинків у містах Кому... Ну, й карентні, активна збудована будівельних станції в реалізації житлової програми для кримсько-татарського населення, що перемістилося на півострів. Одним словом, програма насичена і має цінним визначення майбутню.

З будівельниками, як бачите, все більш-менш ясно. А що колектив дирекції АЕС, яка буде, який нарахунок сьогодні базують двоє працівників? Вони закінчилися у минулому році й зовсім без будь-якої перспективи на майбутню. Та й ніяк вона забарилася далеко не радянському тогочасному.

Офіційних документів що до долі основних фондів АЕС та її колективу не так уже й багато: постанови Раді Міністрів РСФСР про закриття і перепрофілювання Кримської атомної на початково-тривалості комплексної підготовки експлуатаційного і ремонтного персоналу атомних станцій та науково-інженерного центру для перепро-

фи технічних рішень проєкту нових АЕС.

Перша частина цієї ідеї, скільки, дусуна. Та й чого іншого можна було чекати, якщо досить максималістські наближеності до реальних умов на порожньому реакторі неможливо.

Друга, пов'язана зі створенням науково-інженерного центру, у папері ще існує. Можливо, це й стане реальністю. Але про що йти питання для її реалізації? Інженерно-технічний, судячи з усього, не виявиться. Він ще на папері.

Але навіть якщо такий центр і буде створений, він займатиме лише малу частину тих основних будівель, що вже зведені і чекатимуть вирішення своїх долі. М. Бондс, головний інженер Дирекції станції, що будувалася, зовсім істинно оптимістично, але як тільки ставити уточнюючі запитання, оптимізм його швидко зникає.

У Кримській обласній Раді народних депутатів ми погодили наші пропозиції щодо глибокого перепрофілювання промислового майдану АЕС. Тут є досить цікаві варіанти. Скажімо, у корпусі мікрозв'язування можна налагодити випуск висококоefficientного коагулянта для очищення промислових стоків і питної води. На цей матеріал сьогодні не вистачає у всіх країн. За рік це виробити могло б дати продукції на 10 мільйонів рублів. Крім того, можна продавати коагулянт і за валюту.

Але реаліти такі: пішло уже другий рік після прийняття

рішення про перепрофілювання Кримської АЕС, та нічого для реалізації цього рішення, по суті, не зроблено. Немає чіткої програми, немає планів, як кинути, у стані мріє і пропозиції.

Так, є деякі розробки в обласній Раді народних депутатів, ділові контакти з певними відомствами намагаються налагодити дирекція. Але від усього цього і ніякої мови про ліберальність не підлягає.

Не буде атомного монстра на безлюдній кримській землі. Це рішення перегляду не підлягає.

Але є чудовий, інженерно й соціально обладнаний майдан, на базі якого, якщо вдатися за його з розумом і не віддавати справи в довгий бюрократичний ліній, є реальні створення унікального не тільки для півострова, а й для республіки промислового вузла з різноманітними, науковими, та економічно чистим виробництвом.

Але хто стане господарем цих багатств?

Чи під силу ця проблема Кримській автономії? А може, до неї треба серйозно по-підручати обличчям й урядові України? Бома варта то.

Сповідатися ж на те, що з вирішення проблем взаємостановлення в особі Мінатоенергопрому, напевно чи слід. Міністерство не лише охололо до нещасного об'єкта. Нормальну консервацію до ладу провести та з власним науково-інженерним центром розгорнути часно.

Валерій ШЛОМА,
Селіще Щеліно — Київ.

Думка депутата

ВІТРЯКІ НА ПІВСТРОВІ?

12 лютого рішенням Верховної Ради УРСР у межах Кримської області утворено Кримську автономну республіку. Цій події передувала референдум у Криму.

Коли вершувалося питання у Верховній Раді УРСР, я голосував проти автономії. Чому? Адже незалежно до цього в інтер'єр «Актуальної камери» підтримувала ідею федерального устрою України.

НАСАМПЕРЕД я хотів би звернути увагу на те, що і референдум, і голосування в Верховній Раді проводилися з порушенням законів. Перше порушення в тому, що рішення про референдум було прийнято Кримською обласною Радою народних депутатів до того, як Верховною Радою УРСР було прийнято Закон про референдум.

Друге порушення полягає в тому, що у складі України Кримської автономної республіки нікого не існує. Відговорити її можна тільки у складі Російської Федерації, де колись тава автономна республіка була. А в складі України ця автономія могла бути тільки утворена, а не відтворена. Але створювати її не в компетенції питання про федеративний устрій України, як на мою думку, було нецільовим.

Але є ще й інші причини, через які я голосував проти. У день референдуму я поділював своїми судженнями в статті, яку надіслав у газету «Комсомольське знамя». Заступник головного редактора газети, що стаття буде надрукована, але цього не сталося й по сьогодні.

Хотів зачитати текст цієї статті під час обговорення питання про автономію Криму у Верховній Раді УРСР, але слова не одержав. Тому викладаю свої думки нижче.

Оскільки більшість населення на півострові — це підселяти та українці, які давно забули рідну мову, то підсумок референдуму був визначений наперед, адже на голосування енергії треба витратити набагато менше, ніж на вивчення української мови. Цілком очевидно, що в недалекому майбутньому кримчани виявлять бажання стати самостійним суб'єктом оповідної федерації суверенних радянських республік. І обумовлено це буде платінням України стати «настоєщою» суверенною.

Як професор набедригати електричних систем у зупиненому на одному аспекти проблемі — енергетично.

Сьогодні народне господарство в населення Криму споживає електроенергію приблизно в однині і той же час може вичерпати свій ресурс. Нестача електроенергії на Україні починає давати називати кайфівчиними роками. У разі як виходу Криму з України, якщо він виникне питання: «Куди зменшити поставку електроенергії? в Донбас, Кривий Ріг чи незалежний від республіки

Криму?» відповість запрошуватися однозначна.

А що постає за нестачею великої кількості електроенергії? Початку зупинення багатого підприємства, і, врешті, зростання безробіття, як до повного паралічу економіки. Електроенергію не привнеси у тримісячний відрізок. Так, як бачимо, електрика на залежність Криму від решти України є абсолютною.

Залиш, що Крим може не лише забезпечити електроенергією за рахунок сонячних та вітрових електростанцій — хіміка. Нагадаю, що вітрині сонячними панелями 10 метрів діа, коли стійкий вітер, електричної потужності не привнеси в один відрізок. Так, як бачимо, електрика на залежність Криму від решти України є абсолютною.

Щодо сонячних електростанцій, то обмеженість їх використання очевидна в тих міркуваннях: Кримська сонячна електростанція потужністю 17 тис. тисяч кіловат має 40 тисяч кіловат метрів діалра, тож навіть очищення від пилу є складною проблемою. А коли Сонце загорюється, то сонячна електростанція — це купа знеживленого електрообладнання, і таких станцій потрібно буде 40 тисяч.

Якщо ж вийти змове знати про незалежності від України Криму, а раз електричності, то сонячної, то

кількомісяч на потреби населення корабельні електростанції та заводські ТЕЦ, неможливо збільшити виробництво електроенергії більше, ніж на 10—15 відсотків.

Ось до цієї думки я й підводжу вас, шановні жителі Криму: голосуючи за автономію, ви фактично голосували за пуск атомної електростанції. До того ж на цій електростанції поки що можна поставити тільки один реактор, потужністю один мільйон кіловат. Це — четверто того, що потрібно Криму. Тому навіть пуск АЕС не ліквідує енергетичної залежності Криму від України ще впродовж багатьох років. Відпочатку цей пуск зроби, щоб не змусив Криму заломитися АЕС, по будованню, як відомо, на недостатню тривалих грунках.

І наслідком цього є якийсь випадок розвитку відносин між суверенною Україною та суверенним Кримом, що призведе до замирення. «Все, що може триваліше, трапляється. А все, що не може триваліше, трапляється також!» Не зважає, мабуть, на те, що гадають гадати громадяни, які проживають у Криму, що Україна є абсолютним своїм господарем, а Крим — незалежним, без якого неможливо зварити жодну спеціальну. А це означає, що не дай Україна Росії заручитися зупинкою, а Росія металургійній заводів в цій республіці. Тому в майбутньому газ, нафту й іде в суверенній Росії суверенна Україна одержить за будь-яких відносин із суверенним Кримом.

На закінчення, дорогі кримчани, я хочу попросити вас замислитися саме над цим, якщо ви хочете виступити проти автономії Кримської автономної республіки в складі України. І не сприймати ці замітки як критику, а як застереження. Бома іронічно, напевно, багато дитованих, напевно, багато дитованих застережень від помилки, наслідки яких можуть бути вкрай тяжкими.

Борис МОКІН,
народний депутат Української РСР.

Очима зарубіжних колег

Американський міністр оборони Чейні заявив, що операція пошуку таворів для курдських біженців у Ліванському Іраку здійснюється за планом і без участі іракських військ. У телевізійному інтерв'ю він наголосив, що з районом Засу, де американськими військовослужбовцями споруджені один з таворів, знайдено 200 обстрілених іракських поліцейських, надісланих туди раніше багдадськими властями. Тим часом турецькі офіційні особи повідомляють, що з тієї уздовж кордону з Туреччиною планується вивести та перевезти до створення таворів 40 тисяч курдів.

Державний секретар США Бейкер домігся свавлення Саудівської Аравії та Єгиптом міноритів ініціатив, яка передбачає проведення регіональної конференції за участю Ізраїлю. Після участі у виступі виступив президентом Мубарак держсекретар провів переговори з представниками саудівського уряду у місті Дедіа. Після Переговори міністр закордонних справ Саудівської Аравії Фейсал назвав запропоновану США конференцію за участю Ізраїлю, Єгипту, Сирії, Йорданії, Лівану та палестинців реальним шляхом до миру в цьому регіоні.

Очолований кандидатом ФРН Колам християнсько-демократичний союз заявив першою після 1949 року поразки на місцевих виборах у землі Рейнланд-Пфальц. Більшість у внішній палаті законодавчого органу землі одержала соціал-демократи.

Міністра фінансів Чехословаччини Клауса обрано головною громадською демократичної партії, яка є консервативною фракцією колишнього руху «Громадянський форум». Її програма передбачає активну підтримку ринкової економіки, що ґрунтується на приватній власності. Це відповідає програмі економічних реформ, яку висуває Клаус.

За даними швейцарського урядового агентства охорони здоров'я, через п'ять років після чорнобильської катастрофи земля в деяких місцевостях Швейцарії й досі заражена радіацією. Як показали нещодавні вимірювання, ґрунт у південно-східних районах країни до цього часу містить значну кількість цезію-137. Крім того, радіоактивні агенти, що потрапили в ґрунт, потрапили в більшість сільськогосподарських продуктів радіація знизилася до прийнятного рівня, за винятком деяких видів грибів.

СРСР має намір цього літа відкрити для туристів космодром у Байконурі з оплатою у вільноконвертованій валюті. За окрему плату туристи зможуть також побувати на ракетобудівних заводах Байконура, безпосередньо спостерігати за стартом ракет.

Крім того, радянські власті розглядають можливість відкриття Зорного містечка для туристів з оплатою у вільноконвертованій валюті.

«Дейлі Іоніур» (Японія).

Повністю припинена торгівля між СРСР і Монголією через несплату за доставленим з Монголії товари.

З того часу, як за домовленістю між двома країнами стався переїзд до розриву в валюті, СРСР не оплатив поставки монгольських товарів на суму 40 мільйонів доларів. Монголія, в свою чергу, припинила виплати за імпортом радянських товарів.

Наш прес-клуб

данського пального та інших товарів. Припинення торгівлі завдає серйозних збитків Монголії, в ній почалася економічна криза і яка має, крім СРСР, ще тільки одного сусіда — Китай.

«Джорнел оф комерс» (США).

Польщі і Радянським Союзом домовилися повернутися до бартерних угод у торгівлі ліридинним газом з Радянським Союзом.

Мова йде про поставку природного газу в обмін на тенкери для його транспортування, виготовлені у Польщі. Представник державної зовнішньоекономічної компанії «Комплекс» заявив, що ця компанія і радянська з/О «Союзгазекспорт» домовилися про

поставки в Радянський Союз цих суден вартістю 77,4 мільйона доларів в обмін на 800 мільйонів кубічних метрів газу, що становить 12 відсотків щорічного споживання газу у Польщі.

Ця угода буде виконуватися незалежно від реалізації міждержавної угоди про прямих радянського газу і двосторонніх переговорів про участь Польщі в будівництві Сибірського газопроводу.

За оцінками радянських експертів, у 1991 році Польща, можливо, одержить від Радянського Союзу 6,6 мільярда кубічних метрів газу. Незважаючи на те, що в минулому році Радянський Союз оголосив своїм східноєвропейським партнерам про переїзд з 1991 року на розрахунок в конвертованій валюті, дефіцит валюти у радянських підприємств змусив їх звернутися до бартера.

Агентство Рейтер (Вестбальштайн).

Фотоінформація

ЧИ НЕ ПОРА...

поставити справу так, щоб у складних економічних умовах не обанкрутувати.

Прискоренню процесу пе

реходу до ринкових відносин сприяє проведення аукціонів. Денони торговельні агенти стверджують, що, хоча й вказують фактично, але, як вказують фактично, не нормальні вимоги сфери бізнесу.

Фото ТАРС.

«ЗРКОВО-СМУГАСТА» КОМЕРЦІЯ

— А як у них!

Величезні жовті банти прикрашали недавно зовнішні колуни одного з відомих у Львові комерційних закладів «Редіо місто». Хлопці з давніх часів стрічки жовтого кольору, пов'язані навколо корню дерева, вказували на Апендіс символічного розучення і чекання близьких. Ось і дні війни в Персидській затоці бурини, одяг, автотранспорт американців русіє, жовтий колір. Але чому стрічки з'явилися на будові комерційного закладу? Намагаєся залучити публіку, поспіши чималим, який роздавав перехожим рекламні проспекти.

Американці глибоко шанують національні символи, хоча часом це шанування набуває деяких гротескових

форм. А в моменти, коли приплив патріотичних почуттів досягає «пиків», позначки над патріотами стають ті, що зацікавлені в продажі своєї продукції: чи то ливни кували, чи розважальні шоу, чи найновіші технології. Недавно вітрини магазинів заповнили зброю-смуґастами приправ, жовтими стрічками, плакатами типу «Ми підтримуємо нашу військову або «Тут склався дії в Затоці». Індустрія виробників національної або військово-патріотичної символіки на піднесенні як ніколи. Зіткнувшись у виявленні виробничих почуттів обме-

жень, мабуть, лише фінансові можливості.

У вихор вилуч громадянських почуттів було знято і крупні корпорації, що не втрималися за образним висловом газети «Нью-Йорк таймс», від «спокуси помагати прапором». «Дженерал моторс» і «Делта ейрлайнс» корпорації «Найкес» і «Бойл» створили нові і дістали в запам'ятову старі оголошення в відеореоліції. Де реклама їх продукції супроводжується демонстрацією національно-патріотичної або воєнної атрибутики. Почути зображення американських гімн, оголошення про уцінення якогось товару для

«американських героїв», що повернувся з війни — таку можливість мають у ці дні всі американці.

Взагалі склався подібну практику в США далеко не всі, навіть серед представників найбільших рекламних агентств. «Навряд чи доцільно використовувати війну як рушійну силу торгівлі», — говорить Стивен Новик, віце-президент крупної рекламної фірми «Грей едвортс». — Більшість споживачів розуміють злочин і буде вважати це антипатріотичним».

А банти з колом «Редіо місто» через кілька годин зникли. Рекламні дії завершилися — не залишаючи ж ривки злит на вулиці.

Дмитро КЛИМЕНТОВ.

ГЛОБУС України

Гостя Верховної Ради Української РСР

Головний редактор
Сергій ІРВАНДЕНКО

Редактори:
Олександр БІЛК
заступник головного редактора

Анатолій ГОРЛОВ
заступник головного редактора

Олександр ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН УРСР

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леоид САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ

Віталій СУДДА
відповідальний секретар

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Відповідальний секретар — Віталій Судда.

Черговий редактор Світлана Лисарівна.

Автори макету — Анатолій Міровцев, Євген Українець.

Випускний — Олександр Бондаренко.

Оформлення — Володимир Кисельов.

Коректори: Лєся Онченко, Галина Адамська, Антоніна Голік, Галина Кобилі, Валентина Луніна, Євгенія Орловська, Олена Чоповська.

Верстальники: Тетяна Балон, Алла Бурдичова, Марія Соловйова, Ольга Яценко, Сергій Шахматов.

Ліконтісти: Віктор Лещин, Раїса Гринюк.

Оформлення: Лєся Онченко, Галина Адамська, Антоніна Голік, Галина Кобилі, Валентина Луніна, Євгенія Орловська, Олена Чоповська.

Верстальники: Тетяна Балон, Алла Бурдичова, Марія Соловйова, Ольга Яценко, Сергій Шахматов.

Ліконтісти: Віктор Лещин, Раїса Гринюк.

Оформлення: Лєся Онченко, Галина Адамська, Антоніна Голік, Галина Кобилі, Валентина Луніна, Євгенія Орловська, Олена Чоповська.

Верстальники: Тетяна Балон, Алла Бурдичова, Марія Соловйова, Ольга Яценко, Сергій Шахматов.

Ліконтісти: Віктор Лещин, Раїса Гринюк.

Оформлення: Лєся Онченко, Галина Адамська, Антоніна Голік, Галина Кобилі, Валентина Луніна, Євгенія Орловська, Олена Чоповська.

Верстальники: Тетяна Балон, Алла Бурдичова, Марія Соловйова, Ольга Яценко, Сергій Шахматов.

Ліконтісти: Віктор Лещин, Раїса Гринюк.

Оформлення: Лєся Онченко, Галина Адамська, Антоніна Голік, Галина Кобилі, Валентина Луніна, Євгенія Орловська, Олена Чоповська.

Верстальники: Тетяна Балон, Алла Бурдичова, Марія Соловйова, Ольга Яценко, Сергій Шахматов.

Ліконтісти: Віктор Лещин, Раїса Гринюк.

Оформлення: Лєся Онченко, Галина Адамська, Антоніна Голік, Галина Кобилі, Валентина Луніна, Євгенія Орловська, Олена Чоповська.